

**Oświadczenie złożone
przez senatora Zdzisława Pupa
na 67. posiedzeniu Senatu
w dniu 18 grudnia 2014 r.**

Oświadczenie skierowane do prezesa Najwyższej Izby Kontroli Krzysztofa Kwiatkowskiego

W nawiązaniu do moich poprzednich oświadczeń złożonych na 46. posiedzeniu Senatu w dniu 18 grudnia 2013 r. i na 52. posiedzeniu Senatu w dniu 10 kwietnia 2014 r. dotyczących braku uregulowania sprawy wypłat odszkodowań dla właścicieli prywatnych działek zajętych pod wybudowaną obwodnicę Ropczyc w ciągu DK nr 4 (E40) na odcinku Dębica – Rzeszów, chcę ponownie przypomnieć, że sprawa ta toczy się już przeszło 9 lat, tj. od 2005 r.

Po analizie zebranych materiałów przedstawionych przez właścicieli można dojść do wniosku, że wina przewlekłości tej sprawy leży po stronie administracji państwowej, w tym wojewody podkarpackiego. Przewlekłość ta jest związana z błędami urzędników, co potwierdza fakt, że w przeciągu tego okresu już czterokrotnie minister jako organ drugiej instancji uchylał decyzję wojewody podkarpackiego wydaną na podstawie dziewięciu operatów szacunkowych sporządzanych przez czterech rzeczoznawców w tej samej sprawie (przykład sprawy pani Alicji W.).

Jak wykazano w wystąpieniach pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli (nr ewid. 38/214/P/13/157/LLU), delegatury NIK w Rzeszowie (nr kontroli: P/13/157) w sprawach LRZ-4101-14-01/2013 oraz LRZ-4101-14-02/2013 o nabywaniu przez Skarb Państwa nieruchomości pod drogi krajowe, NIK negatywnie ocenia przestrzeganie przez wojewodów, w tym wojewodę podkarpackiego, praw obywateli wynikających z przejęcia przez Skarb Państwa ich własności na cele publiczne w latach 2008–2103 przy wykonywaniu zadań związanych z pozyskiwaniem nieruchomości pod inwestycje drogowe.

W procedurach prowadzonych na mocy przepisów obowiązujących przed dniem 16 grudnia 2006 r. prawo własności do nieruchomości przeznaczonych i zajętych pod drogi krajowe nie przechodzi z mocy prawa na Skarb Państwa z chwilą ustatecznienia się decyzji ustalającej lokalizację drogi lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Koniecznym warunkiem przeniesienia prawa własności na rzecz Skarbu Państwa do gruntów zajętych pod drogi publiczne jest wypłata słusznego odszkodowania. W przypadku obwodnicy Ropczyc – DK nr 4 (E40) – zrealizowanej na podstawie przepisów obowiązujących do 15 grudnia 2006 r., a użytkowanej już od 2012 r., prawo własności do części gruntów, na których została zbudowana wyżej wymieniona obwodnica Ropczyc, w dalszym ciągu przynależy do właścicieli tych gruntów. Jeszcze do 2014 r. płacili za nie podatek rolny. Brak wypłaty odszkodowań właścicielom tych gruntów w ramach trwającego od 2005 r. postępowania wyłączeniowego prowadzonego przez wojewodę podkarpackiego powoduje, że niemożliwe jest uregulowanie stanu prawnego DK nr 4 (E40) na odcinku obwodnicy Ropczyc. Niemożliwe jest ponadto uregulowanie stanu tej drogi w ewidencji gruntów i na mapach geodezyjnych, a także niemożliwe jest ustalenie trwałego zarządu dla GDDKiA jako zarządcy tej drogi. Niemożliwe jest również przeprowadzenie procedury ujawnienia prawa własności i trwałego zarządu w księgach wieczystych.

W związku z powyższym należy uznać za konieczne przeprowadzenie w trybie pilnym dodatkowej kontroli w celu ustalenia przyczyn takiego stanu rzeczy dotyczącego obwodnicy Ropczyc. Zwracam się z prośbą do prezesa NIK o niezwłoczną interwencję NIK w celu wyeliminowania tych nieprawidłowości i uchronienia właścicieli przed kolejnymi latami wyczekiwania na wypłatę słusznego odszkodowania.

Zdzisław Pupa